

1941 Paasikinen

kirje

1. Tällä hetkellä ei Neuvostoliitolla tunnu olevan hyökkäysaikeita meitä vastaan. "Pravda" ja "Izvestija" eivät ole pitkään aikaan sisältäneet kirjoituksia meitä vastaan, mikä on yksi varmimpia ja ilahduttavia merkkejä. Ei myöskään sotavoimien keskittämistä rajoillemme ole tapahtunut, mikäli sotilasasiamiehemme ilmoittaa.

2. Sotamme jälkeen Neuvostoliitto on meitä kohdellut ja kohtelee edelleen, ei entisessä merkityksessä täysin vapaana valtakuntana, vaan niinkuin valtakuntaa, jonka poliittisesta vapaudesta osa on mennyt. Todistuksena siitä on m.m. Molotovin 6/12 40 antamat kaksi ultimatiivista ilmoitusta, joista toinen koski neuvotteluja Ruotsin kanssa ja toinen presidentin vaalia. Suomen ja Ruotsin yhteistoimintaa vastaan on Molotov muutenkin useamman kerran jo aikaisemminkin esiintynyt, mihin tosin voi osaltaan vaikuttaa Kremlin sairaaloinen epäluuloisuus - ominaisuus, josta muutkin diplomaatit ovat valittaneet. Edelleen Neuvostoliiton esiintyminen Ahvenanmaan asiassa.

3. Tämä kaikki osoittaa, että sotamme, urhoollisuudestamme huolimatta, ei ole herättänyt täällä sitä "respektiä", mitä Suomessa monella taholla luullaan. Voi sanoa, että se on päinvastoin Neuvostoliitolle osottanut, että me emme yksin kykene Neuvostoliittoa vastaan taistelemaan, samalla kun se on "myrkyttänyt" atmosfäärin Kremlissä. Ottaa kauvan ennenkuin tämä myrkytys ehtii haihtua.

Neuvostoliiton kansan keskuudessa ei, mikäli olen kuullut, esiinny vihamielisyyttä meitä vastaan.

4. Tuntuu siltä, että Neuvostoliitto haluaa saada meidät erotuksi Ruotsista ja samoin tietenkin Saksasta ja pakottaa meidät elämään isoiloituina, yksinäisinä ja heikkoina. Edellämainittu Molotovin alituinen esiintyminen kaikenlaista yhteistoimintaa vastaan Ruotsin kanssa viittaa siihen. Samoin Kollontayn ponnistukset Tukholmassa saadakseen Ruotsin pysymään erillään meistä.

Ruotsin lähettiläs Assersson luulee Kremlin epäilevän tässä olevan Saksan intriigejä. En ole vakuutettu Assarssonin mielipiteen oikeudesta.

5. Mikä on Kremlin politiikan lopullinen tarkoitus Suomeen nähden, on vielä vaikea sanoa.

Tässä on tietenkin kaksi mahdollisuutta.

a) Neuvostoliiton tarkoitus on tulevaisuudessa sopivassa tilanteessa tehdä meistä loppu, valloittaa Suomi. Tärkeätä sille olisi, että meidän omat kommunistimme saisivat Suomessa suurempaa vaikutusta ja asia menisi samaan tapaan kuin Baltian maissa. Että tällainen ratkaisu olisi Kremlille mieluisa, sitä tuskin on epäilemistä.

Ajateltavissa on, että muutkin kysymykset voisivat viedä selkkauksiin, jotka Neuvostoliitto, perustellen menettelyään omalla merkillisellä (halsbrytande) logiikallaan, voisi ottaa aiheeksi väkivaltaisiin toimenpiteisiin.

b) Toinen mahdollisuus on, että Neuvostoliitto tyytyy Moskovon sopimukseen ja antaa meidän elää rauhassa. Tämä on Kremlin virallisesti esittämä kanta. Sen tueksi voi katsoa myös, että lehdissä y.m. julkaisuissa Suomen sodan tarkoituksiksi esitetään ainoastaan Neuvostoliiton luoteisrajan ja Leningradin turvallisuus, sekä että tämä tarkoituspäädä sodalla saavutettiin. Moskovon rauhassa Neuvostoliitto sai enemmän kuin Pietari Suuri v. 1721.

Voi myös huomauttaa, että sota Suomeakin vastaan vaatisi sotakoneiston liikkeelle panemista, jota Stalin luultavasti mielellään tahtoo välttää.

6. On ymmärrettävää, että Neuvostoliiton menettely meitä kohtaan herättää Suomessa suuttumusta. Muistettava kuitenkin on, että nykyään monet muut maat saavat kokea kaikenlaista: Tanska, Norja, Belgia, Hollanti, Rumania, Unkari, vieläpä Ranska. - Historia tietää myös kertoa paljon meihin soveltuva.

7. Meidän politiikkamme Neuvostoliittoon nähden.

Riippumaton neutralisuus.

Tietysti olemme neutraaleja, sikäli ettemme tahdo sekaantua sotaan. Mutta

neutralisuus (puolueettomuus) ei ole pelastanut: Suomea, Tanskaa, Norjaa, Belgiaa, Hollantia, Viroa, Latviaa, Liettuaa, Rumaniaa, Kreikkaa siis 10 valtiota, jotka noudattivat puolueettomuutta, mutta joutuivat sodan jalkoihin.

8. Neutraliteetti-periaate ei anna osviittaa politiikallamme Neuvostoliittoon nähden, joka ei ole sodassa.

Minun mielipiteeni mukaan meidän on Neuvostoliittoon nähden edelleen noudatettava väistävää ja konflikteja välttävää politiikkaa. Joitakin vanhaan kansainoikeuteen soveltumattomia "nöyryytyksiäkään" emme voine välttää. Että nykyoloissa pienessä maassa, joka äsken on sodan hävinnyt, otetaan mahdollisuuksien rajoihin asti huomioon sodanvoittaneen - nykyään erityisesti - mahtavan naapurisuurvallan toivomuksia ja virtauksia, on ymmärrettävissä ja paikallaan. Tässä suhteessa olen sitä mieltä, että toistaiseksi myös hallituksen kokoonpanossa on noudatettava varovaisuutta.

9. Kremlissä voimme esiintyä lujasti ja tiukasti vasta kun meillä on varma tieto riittävästä ulkomaisesta avusta.

Ruotsista en usko sotilaallista apua saatavan. En myöskään luule Saksan rikkovan välejään Neuvostoliiton kanssa niinkauvan kuin nykyinen suursota kestää. Voimme näin ollen laskea saavamme vain diplomaattista tukea, minkä merkitystä kuitenkaan Kremlissä ei saa liioitella.

10. Ruotsi kannattaa Suomen ja Ruotsin ulko- ja puolustuspolitiikan "koordinoimista" kuitenkin vain sillä ehdolla, että Neuvostoliitto ei sitä vastusta. Neuvostoliitto on kuitenkin viime aikana kolmasti ilmoittanut vastustavansa läheisempää yhteistoimintaa Suomen ja Ruotsin välillä. Siitä huolimatta asia jälleen äsken pantiin vireille ja johti siihen tulokseen, että Molotov antoi minulle 6/12 40 edellämainitun ultimatiisiven selityksen.

11. Jos tahdotaan asiassa Ruotsin kanssa saada tulosta, on Neuvostoliitto asetettava *Fait accompli* eteen s.o. on saatava Ruotsilta selvä ja ehdoton

päätös att göra gemensam sak med oss ja se on saatettava Kremlin tietoon. Vasta silloin voisimme esiintyä Kremlissä jäykkinä. Jos Ruotsi päättäisi tulla meitä tarpeen vaatiessa aseellisilla voimillaan auttamaan ja Saksa olisi asialle myöntämielinen ja jos se olisi Kremlissä tiedossa, vahvistaisi se asemaamme ja kentiesi panisi sordinon Kremlin herroille.

12. Tällainen politiikka Ruotsin puolelta ei liene odotettavissa. Sen vuoksi on jatkettava väistävää ja sovittelevaa politiikkaamme, kuten viime 10 kk. aikana olemme tehneet. Muuta mahdollisuutta ei ole. Miten pitkälle tällä pääsemme, osoittaa tulevaisuus. Mutta toisenlainen politiikka veisi meidät kaiken todennäköisyyden mukaan katastrofiin.

Moskova 2/1 41.

J.K. Paasikivi

" Он(Pietari Suuri) воздвиг новую столицу на первом завоеванном им куске балтийского побережья, почти на расстоянии одного пушечного выстрела от границы(obs.Stalinin sana) умышленно дав, таким образом, своим владениям эксцентрический центр. Перевести царский трон из Москвы в Петербург значило поместить его в такие условия, в которых он не мог быть обеспеченным даже от нападения до тех пор пока все побережье от Либавы до Торнео не было покорено, что было совершено лишь в 1809 году завоеванием Финляндии... Петербург-эксцентрический центр империи-сразу указывал на периферию, которую еще надо было завоевать."

Hän (Pietari Suuri) rakensi uuden pääkaupungin ensimmäiselle valtaamallensa Itämeren rannikolle, noin tykin kantomatkan päästä rajalta (huom. Stalinin sanat), niin ollen antaen tarkoituksellisesti omille omistuksilleen yltiöllisen keskuksen. Tsaarin valtaistuimen muuttaminen Moskovasta Pietariin tarkoitti sen sijoittamista sellaiseen paikkaan missä se ei voisi olla turvassa myöskin hyökkäyksiltä siihen saakka, kunnes koko rannikko Libausta-Liepājasta Tornioon asti olisi vallattu, mikä oli saatettu loppuun vasta v.1809 Suomen valtauksella. Pietari-keisarikunnan yltiöllinen keskus osoitti heti mikä ympäristö olisi vielä valloitettava.

Зиле

~~Лавров~~ (лит. venijāks): "Он
(Pietar' Linn') воздвиг новую сто-
лицу на первом завоеванном
им месте Балтийского моря
на берегу, почти на рассто-
янии одного пушечного выстрела
от границы (авст. Итальян. Савоя),
умоисленно дав, таким образом,
своем владениям Экземплярский
центр. Перевести царский трон
из Москвы в Петербург зна-
чительно поместит его в такие
условия, в которых он не мог
быть обеспеченным даже от
нападения до тех пор пока всё

поберезье от Лубавы до
 Маруси не было покарено, что
 было совершено лишь в 1809 году
 завоеванием ^и Финляндии. — Пе-
 тербург — Экцентрический центр
 империи — сразу указывал на пе-
 риферию, которую еще надо было
 завоевать. ~~Тогда он сам был~~ ~~англичанин~~

Liitän P.M:n, jonka Hynninen vie Helsinkiin, ja joka sisältää yhteenvedon siitä, mitä kirjeessäni olen esittänyt.

2/1 41

JK. P.